

DAKEN LEERKRACHTENHUIZEN ENDÉ

Dolblij zijn ze de leerkrachten van de Ecole Fondamentale in Endé. De komende regenperiode kunnen ze eindelijk droog vertoeven in hun huizen, die nu alle zeven voorzien zijn van een nieuw dak. Tevens zijn de muren opnieuw aangesloten op de dakranden. De huizen in Pays Dogon zijn gemaakt van leem en het is nodig de muren jaarlijks na de regenperiode opnieuw aan te smeren. Doet men dat niet dan regent de stuclaag weg en verrot op den duur ook het hout. Bij deze huizen was sprake van achterstallig onderhoud. De kinderen van Waalsdorp hebben met hun sponsorloop in 2006 een belangrijk deel van het benodigde geld bij elkaar gelopen. In de periode die volgde is ook Hofstad-MAVO weer actief geweest en waren diverse particulieren bereid te doneren. Dit totaalbedrag is weer verdubbeld door de NCDO (Nationaal Comité voor Duurzame samenwerking en Ontwikkeling). De aannemer die voorheen ook de bibliotheek bouwde, Malick Guindo, heeft deze klus geklaard.

LEERKRACHT ZIJN IN MALI

Minimaal 40 à 50 kinderen voor je neus en bijna geen leermiddelen, dat is de dagelijkse realiteit van de leerkracht in Mali. Feitelijk zitten er veel meer kinderen in die klas, tussen de 80 en 100, maar door het verdelingssysteem in ochtend- en middaggroepen, wordt er iets meer aandacht gewaarborgd per leerling. Voor de leerkracht houdt dit in dat na de ochtendssessie tot circa 12.30 uur er een pauze is van ongeveer een half uur om te eten. Dit is het moment voor overleg met de collega's en dan ligt er ook nog een grote stapel schriften te wachten om nagekeken te worden. Dit moet nu gebeuren want 's avonds is er geen kunstlicht en om 6 uur valt de schemering in. De middagcohort staat al te trappelen. Zij krijgen les van half drie tot half zeven – van diezelfde leerkracht. Kunnen wij ons voorstellen hoe zwaar dit is?

Tijdens het bezoek van de Malinezen aan Nederland tilden Oumarou en Nouhoum, beiden leerkracht en tevens belast met directiezaken een tipje van de sluier op. Beiden waren het afgelopen jaar meerdere malen voor de klas in elkaar gezakt. Tja en ziektewet of vervanging kennen ze niet in Endé. Dus: opstaan en weer verder gaan luidde hun devies. LB

DONATEUR WORDEN?

www.mali-waalsdorp.nl

Daken leerkrachtenhuizen Endé

Endé, le 17/06/2008

Chers amis bonjour!

Nous vous envoyons cette lettre, pour vous mettre au courant de nos nouvelles.

Nous sommes très heureux de dire que nous avons fini avec les activités, qu'on avait entreprises. C'est à dire la réhabilitation des 7 maisons des enseignants. Mais les prix des matériels ont augmenté dans l'ensemble, ce changement des prix est survenu après le devis. Entre la date d'envoi du devis et l'exécution des travaux il ya 3 ans. Donc, depuis près de 10 à 11 mois les prix de matériels et denrées sont haussés.

Avec l'aide de la population nous avons pu réaliser ce travail programmé. A ce titre, toute la population de Endé: les chefs de village, le Maire, les 2 Directeurs du 1er et 2ème Cycle, les enseignants, les Comités de gestion, les APE, les élèves, la jeunesse vous remercient infiniment. Nous vous envoyons les images de fin des travaux, le reçu de la phase II et la Facture. Nos salutations les plus fraternelles à toute la Communauté Hollandaise. Au plaisir de vous relire. A bientôt.

Hamidou GUINDO, Président du CGS

Aly GUINDO, Trésorier du CGS

Amadou GUINDO, enseignant

KLEINE KINDEREN WORDEN GROOT: COURO COUWO CAMONU

De bevolking van Endé heeft er alles voor over om voor hun kinderen de situatie in het Dogongebied te verbeteren en hen toekomstperspectief te bieden. Wij hebben ervaren dat de bevolking, ondanks de armoede, bijgedragen heeft aan de realisatie van de bibliotheek, de aanstelling van de extra leerkracht, de vervanging van de schoolbanken, de daken van de leerkrachtenhuizen etc. Hun bijdrage varieerde van 10 tot 30 % van de totale projectsommen. Het betrof voorzieningen die de schoolgaande jeugd ten goede kwamen. Maar ... kleine kinderen worden groot, ook in Endé en dan breken er onzekere tijden aan, want hoe kunnen zij voorzien in hun inkomen en economische onafhankelijkheid bereiken?

In de aanlooperperiode van de uitwisseling tussen de Nederlandse- en de Malinese jongeren, maar ook daarvoor en daarna hebben wij veel gesprekken gevoerd met de jongeren in Endé en het belang aangegeven van het vormen van samenwerkingsverbanden van waaruit zij hun economische bedrijvigheid zouden kunnen ontplooiën. De traditie in Endé is sterk en leidt kinderen op in de beroepen van hun ouders. De diverse ambachten (bogolan-ateliers, houtsnijders, smeden, leerbewerkers en pottenbakkers) zijn goed vertegenwoordigd in Endé, maar de jongeren die hierin hun boterham willen verdienen zullen extra inspanningen moeten verrichten om hun afzetgebied te vergroten, want de toeristenmarkt alleen is hiervoor ontoereikend. Tevens zullen zij moeten investeren in kennis, materieel en promotie. Zich gesteund en gestimuleerd wetend, mede door ons, hebben de jongeren hun plan voorgelegd aan de dorpelingen en dorpsoudsten. De jonge werkenden in Endé hebben zich nu verenigd in de Associatie: Couro, Couwo, Camonu. Zij werken in de landbouw, beoefenen diverse ambachten en nemen de wezen op in hun organisatie, omdat het voorzien in het eigen onderhoud voor hen extra moeilijk is. Het bestuur is nu gevormd met een vertegenwoordiging vanuit de diverse geledingen. Wekelijks komen zij voor besprekingen bij elkaar en zo proberen zij met elkaar vorm te geven aan hun ideeën. Als stichting Mali-Waalsdorp hebben wij de eerste grote bestelling bij hen geplaatst, die inmiddels al in Nederland is aangekomen. Met dank aan Assetou en Soumaila. Een bemoedigende start, zo schreef de associatie ons.

Als u interesse heeft om een product uit Mali aan te schaffen, surf dan naar:

www.mali-waalsdorp.nl
en kijk bij Stichting • Boutique

Indien gewenst kunt u hier uw bestelling plaatsen.
LB

ebberhout

messing

leer

Assetou even in Mali om haren te laten vlechten

Gastles

Uitwisselingsproject Nederland <> Mali

Eindelijk was het zover; 30 augustus 2007 kwamen veertien Malinese jongeren naar Nederland en hebben Nederlandse jongeren hen twee maanden later weer opgezocht in Mali! Deze bijzondere uitwisseling is gefilmd door twee Nederlandse deelneemsters en 14 april gepresenteerd aan de midden –en bovenbouw op Waalsdorp. Het filmpje van ongeveer 30 minuten geeft enkele Nederlandse en Malinese activiteiten weer die door de jongerengezamenlijk zijn ondernomen in beide landen. De presentatie werd ondersteund door verschillende Malinese spullen zoals; kleding, muziekinstrumenten, calabassen, potjes en sieraden.

Het was interessant om te merken dat het onderwerp 'Mali' en 'Afrika' onder de jongeren speelt, en ze bepaalde filmbeelden en materialen herkenden, waardoor ze diverse vragen konden stellen. De reacties van de kinderen waren verassend en soms ook ontroerend: 'Is dit écht gebeurd?' is een vraag die achteraf werd gesteld door een meisje. Ook andere leerlingen reageerden enthousiast:

'Dit is de mooiste film die ik ooit heb gezien.'

'Thuis heb ik ook speelgoed uit arme landen.'

'Hebben ze ook huisdieren in Mali?'

Opvallend was dat met name vragen werden gesteld over Mali en niet zozeer over de ervaringen van de Malinese jongeren in Nederland. De vragen hadden betrekking op armoede, de Malinese kleding, muziekinstrumenten, het geld en vervoer. Kleine gebeurtenissen in het filmpje, zoals een weggrennende kip, de motortjes in Ende, kleding en dieren, vielen de leerlingen op. Ook na afloop bleven leerlingen naar ons toe komen op het schoolplein om toch nog even iets te vragen of te zeggen over de presentatie. Zoals een meisje zei: 'Ik heb heel veel geleerd van deze film', kan ook ik zeggen dat ik veel geleerd heb van deze bijzondere uitwisseling en leuke presentatie op Waalsdorp.

Anne Quaedvlieg
Oud leerling Waalsdorp

17 mei jl. in Rotterdam TOUMANI DIABATÉ – SNARENWONDER UIT MALI

In de voorgaande nieuwsbrieven kon u al lezen over de rol van dans en muziek in Mali. Nu vielen op eigen bodem de prachtige klanken van de kora te beluisteren in een concert van Toumani Diabaté. De kora is een 21-snarige instrument, waarvan de klankkast bestaat uit een grote kalebas. Het instrument kan een heel groots geluid produceren, als zat er een orkest, maar ook kunnen de klanken subtiel en licht zijn. De techniek is zeer moeilijk, want men speelt simultaan bas, melodie en solo. Tijdens zijn optreden gaf Toumani uitleg over deze speelwijzen.

Men vermoedt dat de kora al aan het begin van de middeleeuwen bestond, maar dat het pas populair werd in de 13e eeuw in de bloeiperiode van het Malinese Rijk. Als stamvader van de kora wordt beschouwd de Gambiaanse Madi Woulendi. Hij breidde het instrument, dat toen 7 snaren had, uit tot de huidige versie met 21 snaren. Dit zou een symbolische betekenis hebben: zij vertegenwoordigden de familie met zeven snaren voor de vader, zeven voor de moeder en zeven voor het kind.

Diabaté stamt uit een geslacht van 35 Malinese generaties griot-musici. Hij houdt de traditie in ere met zijn muziek, maar staat ook open voor experiment. Otis Redding en Jimi Hendrix zijn niet onopgemerkt aan hem voorbij gegaan. Hij speelde o.a. samen met de Amerikaanse bluesmuzikant Taj Mahal, jazztrombonist Rosswell Rudd, IJslandse zangeres Björk. Samen met de vorig jaar overleden Malinese zanger-gitarist Ali Farka Touré maakte hij het album 'In the Heart of the Moon', wat in 2006 een Grammy won voor 'Best Traditional World Music Album'. LB

Contacten met collega's uit het veld

ALS JE WILT KUN JE BERGEN VERZETTEN

Wat is het toch een wonder, dat als je zelf met hart en ziel met iets bezig bent, je altijd gelijkgestemden op je pad ontmoet.

Zo hebben wij op 3 mei weer een genoeglijke avond mogen mee maken bij **Jumelage Voorschoten-Kita**. De Jumelage onderhoudt vanaf 1984 een vriendschapsband met Kita in Mali. Zij hadden een Malinese delegatie op bezoek waarmee zij alle zaken rondom de in voorbereiding zijnde stedenband konden bespreken. Zij hebben in Nederland diverse activiteiten ondernomen en in het gemeentehuis van Voorschoten zijn zij officieel ontvangen door de burgemeester. Met veel nieuwe indrukken kon de Malinese delegatie huiswaarts keren, zodat men in de gemeenschap van Kita met alle betrokkenen verder vorm kan geven aan de vrouwenwerkplaats, de basisschool, de moestuin en het smeden- en timmerliedenatelier. Verder wordt het werken met zonne-energie uitgebreid onderzocht.

Uiteraard werd de avond opgevrolijkt met Malinese muziek op de djembé, de vrouwen dansten uitbundig en we kregen heerlijke hapjes en een papachtig drankje. De Malinezen hadden kunstvoorwerpen, sandalen en stoffen meegenomen. Wij hebben voor alle donateurs een djembé sleutelhangertje gekocht. Hierin zijn drie beroepen verenigd: de houtbewerker, de leerbewerker en de mensen van het naaiatelier. Bestuurslid Jaap Booij bedankte onze stichting voor de hulp aan de opbouw van Kita, waar we op deze bescheiden wijze aan bijdragen.

Jumelage Voorschoten-Kita heeft ons in de beginfase van onze stichting heel erg geholpen. Voor wie meer wil weten over de Jumelage:

www.jumelagevoorschoten-kita.com

Op 1 juni hield **Stichting Poste-Seydou** een aparte donateursmiddag waar Hetty Hofman en Tom Fluitsma het wel en wee van de medische post in Endé uiteen zetten. In december jl. hebben zij een werkbezoek gebracht en kennis gemaakt met de nieuwe leden van de medische post. Besloten is om naast de aanvulling van verband- en geneesmiddelen ook een personeelslid te betalen. Tevens zal Poste Seydou financiële steun verlenen voor de bouw van een magazijn bij de medische post, waar medische hupmiddelen kunnen worden opgeslagen. Poste-Seydou legde ooit voor onze stichting de basis in Endé.

Op 14 juni jl. brachten wij een bezoek aan de verkooptentoonstelling van **Penduka**. Hier ontmoetten wij wederom Christine Toxopeus, de initiatiefneemster van dit project, waarbij ook ouders van Montessorischool Waalsdorp nauw betrokken zijn: Willempje Bouwmeester en Lide v.d. Vegt. Penduka betekent "Wake Up" en is een organisatie voor vrouwen in Namibië. Ze moedigt vrouwen aan en ondersteunt vrouwen om hun leven

weer in eigen hand te nemen.

De vrouwen produceren prachtige stoffen van hoge kwaliteit verwerkt tot kussenhoezen, grandefoulards en tafelkleden, geborduurd of gebatikt.

Al het werk wordt voorzien van een geborduurd label. Wij onderzoeken nu de samenwerkingsmogelijkheden tussen Penduka en onze stichting om te kijken of er afzetgebied gecreëerd kan worden voor de producten van de Association Couro Couwo Comuna, zoals de bogolanstoffen en de grote bewerkte beelden. Christine richt ook kamers in met stoffen uit Namibië en producten uit andere Afrikaanse en Europese landen. Dit heeft zij o.a. gedaan voor de werkkamer van het SP raadslid op het gemeentehuis van Groningen. 1x per half jaar is deze kamer te bezichtigen. Dit werk doet zij vanuit de stichting **Moving-Mountains**.

"Als je wilt kun je bergen verzetten". IB

www.penduka.com

www.moving-mountains.nl

penduka

VERTREK NOUHOUM MAÏGA

De naam Nouhoum Maïga hebt u de afgelopen jaren veelvuldig voorbij zien komen in onze nieuwsbrieven. Hij was directeur van de basisschool in Endé en de grote motor achter tal van hervormingen en verbeteringen in de school. Met name door zijn grote inspanning zijn er steeds meer meisjes naar school gekomen. In Mali noemt men dat 'het sensibiliseren van de bevolking'. Vooral vanwege deze kwaliteit heeft de overheid hem overgeplaatst naar een schooltje in Bankass, op 16 km van Endé. Vanuit een nulpositie moet Nouhoum hier beginnen: een hangar met matten op de grond en een gering aantal kinderen. Een groot deel van de bevolking moet daar nog overtuigd worden van het belang om hun kinderen naar school te laten gaan. Wij wensen Nouhoum ongelooflijk veel succes toe en kijken terug op een niet altijd makkelijke maar zeker goede samenwerking van 6 jaar. In Mali weet je nooit hoe lang je dienstbetrekking op een bepaalde locatie duurt; je kunt plotseling overgeplaatst worden indien de overheid dit beschikt.

Zijn opvolger in Endé, de heer Aguibou Tell, hebben wij helaas nog niet ontmoet, want tijdens ons bezoek aan Endé in oktober was hij afwezig. LB

Nieuwe projecten

BERICHT VAN SINGELLAND, LOCATIE PRAKTIJSCHOOL DE VENEN UIT DRACHTEN

Het is al weer enige tijd geleden dat u iets van ons hoorde in deze nieuwsbrief. Ik heb u toen verteld hoe de school betrokken raakte bij de activiteiten van Stichting Mali-Waalsdorp. Na een prachtig uitwisselingsprogramma vorig jaar, waar Ruben de Vries en ik deel van uit maakten, kan ik u vertellen dat Mali nog volop leeft in Drachten.

Op naar de uitbreiding van de
Seconde Cycle onder het motto:
“Samen naar een nieuwe school”

De directie van de school heeft vorig jaar een bedrag toegezegd wat ten goede zou moeten komen aan het onderwijs in Endé. Op deze manier wil de school een bijdrage leveren aan millenniumdoel 2: Alle kinderen in 2015 naar school. Tijdens onze reis is dit aanbod besproken, waarbij aan dorpschouften en schooldirecteuren gevraagd is, waaraan zij het meest behoefte hebben. Uit dit overleg kwam naar voren, dat zij belang hechten aan uitbreiding voor de Seconde Cycle. Het betreft 3 lokalen, toiletgebouwen en een muur om de school. Er is namelijk een lange wachtlijst van jongeren die naar school willen, maar dit niet kunnen vanwege gebrek aan accommodatie. De begroting die voor dit project ingediend is, gaat ons financiële aanbod te boven. We willen wel heel graag dat het een en ander gerealiseerd gaat worden. Vanuit de andere projecten weten wij dat er verdubbeling van ingezamelde gelden aangevraagd kan worden. We hebben besloten naast het reeds door de directie toegezegde bedrag, het komend schooljaar een aantal acties te gaan organiseren, waarmee we voldoende geld hopen binnen te halen. We gaan ervoor om het bedrag voor twee lokalen voor onze rekening te nemen. Schooljaar 2008/09 is het jaar dat Praktijkschool De Venen naar een prachtig nieuw schoolgebouw gaat verhuizen. Dit is natuurlijk een heel mooie gelegenheid om ook iets te doen voor het onderwijs van de leeftijdgenoten in Endé. Het feit dat onze leerlingen weten voor wie ze het doen zal het extra leuk maken. De herinnering aan de groep jongeren uit Endé, die de school bezocht en een prachtige dansvoorstelling heeft gegeven ligt nog vers in het geheugen.

Ik heb een aantal enthousiaste collega's bereid gevonden om allerlei activiteiten te bedenken en te organiseren. Er zijn veel creatieve ideeën, waaronder het maken van een mini musical over Mali, verkoop van tuinfakkels in de Malinese kleuren, etc, etc, teveel om op te noemen.

Ik heb het vertrouwen dat er meer initiatieven zullen ontstaan, zodat uiteindelijk het totale plan gerealiseerd kan gaan worden.

We zitten nu in de fase van plannen maken en subsidie aanvragen. In de volgende nieuwsbrief hoop ik u wat meer te kunnen vertellen over de voortgang van onze plannen.

Met vriendelijke groet,

AS

WIST U DAT...

EEN TOERIST IN MALI EVENVEEL
WATER GEBRUIKT IN ÉÉN DAG ALS
EEN AFRIKAANSE BOER IN 100
DAGEN VOOR DE BEVLOEIING VAN
ZIJN LANDJE.

JUF JACKY T

Eerst hadden we juf Fanta. De leerkracht die vanaf 1999 gefinancierd werd voor een half jaar salaris door de Oudervereniging van Montessorischool Waalsdorp. Zij werd vervangen door juf Jacky T in 2004. Haar foto prijkt op de contactpagina van onze website. Onlangs hebben wij helaas vernomen dat Jacky is overleden. Zij was al enige tijd ziek, is geopereerd en daarna niet meer teruggekomen op school. Steeds opnieuw die prangende vraag: hoe zou het verlopen zijn als zij in Nederland had gewoond?

Er is een nieuwe leerkracht aangesteld in haar plaats. LB

VOEDSELALARM

Met onmiddellijke ingang heeft het WFP (Wereldvoedselprogramma) van de VN besloten de financiële hulp aan het kantineproject in Ende stop te zetten. Dit is één van de harde consequenties van de wereldwijde voedselcrisis. Het kantineproject is een aantal jaren geleden opgezet door Nouhoum Maïga, directeur van de Ecole Fondamentale in Ende. Het WFP leverde de granen en de rijst en de bevolking van Ende de groenten voor de maaltijden van de schoolkinderen. Bij toerbeurt kookten een zestal moeders. Omdat veel kinderen erg ver moeten lopen om naar school te komen, soms wel 12 kilometer, is het van belang dat zij gedurende de dag een maaltijd krijgen, te meer daar zij ook 's avonds laat thuis komen. Vóór het kantineproject vielen veel kinderen op school in slaap. In de media heeft u vast de noodkreten van het WFP gelezen, zij komt 500 miljoen dollar voor voedselhulp te kort. Nederland heeft bij monde van minister Koenders al 8 miljoen euro extra uitgetrokken voor het WFP, maar dat kon deze beslissing helaas niet verhinderen.

COLOFON

Jaargang 7 nummer 2, juli 2008

Bestuur

Ingrid Bes (voorzitter, penningmeester), Lilian Boes (secretaris), Tamara Trotman, Tom Fluitsma, Hetty Hofman, Mark Snijdwint, Annemiek Verdam, Eco van Efferink

Redactie nieuwsbrief

Ingrid Bes
Lilian Boes
Anne Quaedvlieg
Ans Straathof
Bengt Verhoef (vormgeving)

Deze nieuwsbrief is een uitgave van:

Stichting Mali-Waalsdorp
www.mali-waalsdorp.nl
info@mali-waalsdorp.nl

Donaties: ASN Bank 98.17.54.074
KvK Haaglanden: 27 1813880000

OMMURING VAN SCHOOLTERREIN SECONDE CYCLE IN ENDÉ

Ten tijde van het uitwisselingproject Parapluie <>Parasol hebben wij natuurlijk ook met de bevolking van Endé gesproken over mogelijke toekomstige projecten.

Wij waren op dat moment al op de hoogte van de investering die de Praktijkschool De Venen uit Drachten wilde doen. Zoals gebruikelijk hebben wij aan de vergadering de vraag voorgelegd naar hun meest dringende wensen voor de komende jaren.

Op nummer één stond de vraag om een ommuring van het schoolterrein. Evenals bij ons bestaat een dringende behoefte aan een veilige schoolomgeving. De doorgaande (zand)weg voert ongelukkigerwijs vlak langs het gebouw van de 2e cycle. Afgelopen periode waren er verschillende ongelukken gebeurd, waarbij brommers kinderen geschept hadden. De brommers rijden hard, omdat ze anders zelf slippen op de zandweg.

De totale ommuring van het schoolterrein moet de veiligheid van de kinderen waarborgen. Tevens kan hierdoor een afgesloten speelomgeving worden gecreëerd in de pauzes. Derde motief vormde nog de concentratie. De kinderen zijn in de lokalen erg afgeleid door de langstreckende bewegingen op straat, o.a. ook van de toeristen die hier langskomen en vaak ronduit brutaal nieuwsgierig zijn.

Stichting Mali-Waalsdorp heeft besloten zich sterk te maken voor dit plan en te zoeken naar de benodigde financiële middelen door middel van diverse acties. Binnenkort hoort u hier meer over.

Ten tweede heeft men bij de 2e cycle dringend behoefte aan uitbreiding van de lokalen. Er staan ca. 700 gegadigden op de wachtlijst om vervolgonderwijs te krijgen. De drie lokalen die men er nu heeft zijn absoluut ontoereikend. Praktijkschool De Venen uit Drachten zal zich hier in eerste instantie sterk voor maken. (zie pagina 5)

LB